

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунун, Тыва АССР-ниң Дээди Совединиң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

№ 155 (9838)

1975 чылдың июль 4, пятница

1975 чылда үндэсизлестиргез

Өртү 2 көд.

Л. И. Брежневтиң АКШ-тың сенадынын делегациязын хүлээп алганы

СЭКП ТК-ның Чыгыш секторлары Л. И. Брежнев июль 2-де Кремльге Совет Эвилелинде албан ёзуу-биле аян-чорук кылып келген сенаторлар Г. Хемфриге болгаш Х. Скоттка баштап АКШ-тың сенадынын делегациязын хүлээп алган.

Улустар аразының аймак чок чорунуң эрге-ажымына ийи талаарының сөөктү чыгарып, күүненишкери-биле боттадырлар ССРЭ биле АКШ-тын аразында харылзаларның экижиринче база үрө-түшүлдүгүзү ажалла-жылганы тургузарынче болган эргилдениң чутула ужу-дузалымын Л. И. Брежнев демде-леген. Совет Эвилели моон сон-гаар-да ол угланышкын-биле чоруур.

Совет-америк харылзаларын дең эргениң, ишти херектеринге колгаарлашпазының бол-гаш талаарың кайзынган-да ажыктыг болурунга үндэ-зилэш улам ийи хөгжүдери-ниң база ханылаарының эрге-жөөчүтүзү ийи тала ол-заал демдегезиң.

ССРЭ-ниң Дээди Совединиң депутаттары Г. А. Арбаков, Л. М. Замитин, СЭКП ТК-ның Чыгыш секторларының дуа-лаачысы А. И. Блатов олар ки-ришкенер.

ЧАРТЫК ЧЫЛ ПЛАНЫН АЖЫРГАН

Каа-Хем районнуң совхозтары болгаш колхозтары күрүн-ге дүк садарының чартык чыл планын ажыр күүседип, соци-алистик чарыкка чедишкенин чедип алган. Белеткея черле-ринге 46500 килограмм, дүктү дужаар планын тургаш, ону 56740 килограмм кылдыр күүсеткенер.

МОНТАЖНИКТЕР МАКТАЛДА

«Тыва даг-дүгү» комбинат-тың ийги элчегиниң тудуу рес-публикада ажылгала киирер чутула тудууларын бирээни. Ону бо чылдың төңүзүнде ажылгала киирер ужурут.

Чайлаглаан-ажыл хайныккан

Амырларче оруун шилип алдыр Апаалбаа үр-лаа бол-маан. Ийдиң айтырыкта чам-дык амык кижилер ышкап, ол-бо муңдулуп, будалып, ажыл далдаар «аарыгга» алы-наан. Ол мадчын болурун ор-ла шиттирлеп алган.

Ол амык чыл бурунгаар Апаалбаа өг-бүлө туткан өжи Те-нек-оол Ондар-биле хураганнар хүлээп ан турда уругун ада-зы, ам-даа «Сут-Хол» совхоз-ун Ишкин салбырында хойжу-лап турар. Күш-ажылдын Кы-зыл Тук ордениниң эдилекчиси сурадыг хойжу Монгун На-пит мынча дээн:

— Силерин дуржулга чок малчынар деп санава мен. Кайынар-даа чакынарлар мал ажылыга чачыккан улус-тур силер. Мынчалзажок бер-гелер хой. Ону чүгле ажылыга кызымак, каларган, калага-лаан нитиниң малы дээш са-гыш аарып, харысалгазын билер кжи ажып шыдаар. Чылдан чылче ажылнарга мергежи, хоочуннарын ар-га-дуржулгазын көрүп, билип ө-рени бээр силер...

Көжөениң мурпунда хүндү. Кызымак күш-ажылы дээш Те-нек-оол Ондар дөрт чыл бу-рунгаар Москва чедип, ууз ажыл-агыйынын делегацияны чоран. А Апаалбаа бо чылын үдүт Төрөн чурттуң ийи-сы-лазын чедер аас-кежиктиг болган.

ПАРЛАМЕНТАРИЙЛЕРНИҢ ТҮННЭЛ БЕСЕДАЗЫ

Июль 2-де Кремльге ССРЭ-нин Дээди Совединиң депутат-тарының АКШ-тын сенат деле-гациязынын кезигүүнери-биле түннел беседазы болган.

Н. В. Подгорныйның Э. Ю. Вильямсты хүлээп алганы

ССРЭ-ниң Дээди Совединиң Президиумунун Даргазы Н. В. Подгорный июль 2-де Совет Эвилелинде албан ёзуу-биле аян-чорук кылып келген Три-нидадтың болгаш Тобагоунун Премьер-Министри Э. Ю. Вильямсты хүлээп алган.

В. БРАНДТЫНЫҢ МОСКВАД КЕЛГЕНИ

Июль 2-де СЭКП ТК-ның Чыгыш секторлары Л. И. Бре-жневтиң чалаанын баугаар Гер-манияның Социал-демократиян партиясының даргазы, ГФР-нин федералдык канцлери чо-ран В. Бранд калайы-биле ка-ды Москвада чедип келген.

ШАЛЫПЧЫ БРИГАДА

Чөөп-Хемчик районнуң амы-дырал хандырылга комби-надында тудуу ажылдары кылар ийи бригады бар. Олар—үжөн-лире бизаңчылыг бригадалары бо комбинатка хей чылдар-да ажылдаан мергежилдиң эи-лери Куулар Комбу биле Куу-лар Кним-оол удурун турар.

Мөрзөн чуртка-эки шынарлыг хей күк Кыргылданы—кыска хуусаада

Өвүр районнуң «Торгалыг» совхоз хой кыргылданын ор-ганизастыг чорудуп, эки шы-нарлыг дүктү күрүнөгө дужаар дээш социалистик чарыкты калбарган. Бирги кыргылдада 26 муң амык хойну кыргап, күрүнөгө 60 тонна дүктү дү-жааган.

Уруг-Хем районнуң «Улуг-Хал» совхозу хой кыргылдазын бо чылдын организастыг эге-лен. Ону түннелинде совхоз-туң ажыл-ишчилери күрүнөгө дүк садарының чартык чыл планын чедишкенин күүсет-кенер.

С. БАЗЫР-ООЛ, амыдырал хандырылга комбинатында хандырылга тала-зы-биле ижнерин.

ЛОНДОН. (СЭТА). Англия-ның таварыш турары эконо-мика кризисин ажыр эртердин программазын Великобритания-ның Коммунист партиязы чылаан.

Экономиктиг өөредилгениң системазын сайзыраңгайжыдар

ВИНИЦА. (СЭТА-ның корреспондентизм). Ажылды чо-нарнык экономиктиг өөредилгениң деңгээлин бедиринип айтырылганга эвилдегешкен он республиканың Политиктиг чырыдышкын бажынарлары консултант-экономикастын Бүтү-эвилде зона семинар-чөвүлө хуралы турсаастыгынан.

Экономиктиг өөредилгениң системазын сайзыраңгайжыдар

Уш хун иштиде тускай эртемингер буюрулгениң чуту-ла айтырылганын шиттирээрине экономиктиг өөредил-гениң ролон бедириниң ар-аалары болгаш методтары чү-гаалашкын көрүп, чар өөредилге чыгышга белеткелиң план-нарын төлөвилдирер. Ажылды чоңнарын массалык эконо-миктиг өөредилгениң үргүчү сайзыраңгайжылары ууз ажыл-агыйының планынын, 1975 чылдын болгаш нитини-биле беш чылдык социалистик хүлээлгелерин күүседирине.

ДАШТЫКЫДА

КОММУНИСТЕРНИҢ ПРОГРАММАЗЫ

ДАШТЫКЫДА

ажаа улустар аразының дүш-күрүлүгү чоруун чыарыларын-ның политиказын эргэ, же-вээр-ле чайгылаш чокка чору-ларынга дөлу шиттирлеп деп, Бонига эзөө каш дашты-к күрүнелериниң элчинер-биле ужуражып тура, ГФР-ниң кашкыры Г. Шмидт делегезиң.

Англияның экономиктиг бер-гелдешкенин ажыр эртер-диниң талазы-биле бирги элчеге-де кылар бажынарнын бирөө-зү кылар өрткөргөниң зарта-пайн хөвөр гүргүзүрүн, даш-каартан кир сөөтүлгөге кон-трольду тургузарын, капитал-

ГШМДТИҢ МЕДЕГЛЕЛИ

Мехико. (СЭТА). Херэ-женериниң делегей чылыгта хамзаарыштар КНО-чун Бүгү делегей конференциясы июль 2-де болуңуң кол документле-риниң бирээни — хөдөлшкын-ниң делегей планын, а ол мышкап эзөө каш резолюция-ларын чүдүлүп деп берген.

Уш хун иштиде тускай эртемингер буюрулгениң чуту-ла айтырылганын шиттирээрине экономиктиг өөредил-гениң ролон бедириниң ар-аалары болгаш методтары чү-гаалашкын көрүп, чар өөредилге чыгышга белеткелиң план-нарын төлөвилдирер. Ажылды чоңнарын массалык эконо-миктиг өөредилгениң үргүчү сайзыраңгайжылары ууз ажыл-агыйының планынын, 1975 чылдын болгаш нитини-биле беш чылдык социалистик хүлээлгелерин күүседирине.

ЧОРУНАР ЧОГУЗУН

Кызылдын Октябрь революциясынын 50 чылы аттыг, Түркскаал Кызыл тукут № 7 школында республикада сурагыч школаларын бирөөнү. Чайың мындагы сырныналы турар сериян кезээнде школа байрлал шынчы кире берген, аалчыларын чалап турган.

Школа баарында айрык каас чечетер ишкан чымы чараш аныктар—ак-ак плателерик кыстар, кара-кара костюмерлар оолдар өөрүчкү хөгүлү кочугу, чурукча тыртыртылаан турган. Оларын хуңдулугу башкылары болгаш ала-нелери каас-шинчи кеттирилген, бир-ле чүгө чоргааранга дер, бот-боттарына байыр чедирешкен тургулаан. Хөгүжүм-музыка сеткил-орукту хайыктыр динирөөн, байыр-лачымы-даа жазок.

— Силернин огулар азы уруунар доозуп тур бе?

— Огулуус-ла болгай. Ам ийн дугаары доозуп турары бодур ийн. Урууус эйнр чымын дооскан, ам Красноярскде эичи сургуулуна өөрөшп турар. А силерни?

— Бистиң урууус. Бо школанын онгу класкы ам чеди дугаар кижисис доозуп турары бо.

— Ам өөрөшп турар кижж бар бе?

— Бар. Тос чыл болгаш база бир оол онгу доозар болдур ийн—суг-суг дикпн, ала-нелер мында-мында хөөрөшкн тургулаан.

Школаның ийги халында улуг залды долгандыр столдар, сандайлары тургусулган. Залды байырлал шынчы кире шкешн. Столдар кырында тайганың чагай чыгыт, айрык чараш чечетери— шенде болгаш өрт кызыл, сарыг чечетер тургузуп каан—чындык чагайы канчаар! Мында оон аңгы аныч-бүрү чигир, боова, чем, шай делген каан. Столдарың артында—хуңдулуг ала-нелер, эргим инак башкылар, ортузуна — доозукчу оолдар, кыстар саалап олургулаан.

№ 7 школының директору, РСФСР-ниң школаларының алдарлыг башкыы Л. С. Новикова байырыг кезээни ажиткаш:

— Эргим уруулар, доозукчулар, эргим хуңдулуг ала-нелер! Бөгүн бистиң школада байырлал бооп турар. Бистиң школамы ам мында-мында онгу класкы чэрби улда доозуп турары бо. Мындагыш оод байырлады-биле школаның туктары кийер-дир!—деп чарлаваткан. Оркестр байырлаан дик марш ирнн чагылаары балдырып, чымланнар бут кырыга туруп кээп, диниредир алды чакка турла, школаның туктары хөөбөндөдир киярип келген. Чэрби дөрт чыл бурунгар, 1951 чылда бо школагы ажилдн турда, алаа тукту тымыкан. Бо арзында школа бодууну тутун адалдык-биле тудуп турар.

Школа директору Ляля Сергеевна онгу класкы доосканының өөредилгенин доозуу-биле түңнел чугаалай:

— Бо чымын бистиң школагың 10 «а», «б», «в» класстарын 87 кижж бааза-ла чедирешкенин доозуп турар. Бүгү-ле өөредилге дүргүзүлдэ болгаш доозарың күрүн шыгалдааларына олар бижж болгаш ханы билгилени күрөксн.

Өөрөшп, шпнжгдип алган билгилери практика кырыга ажиллап билдирн база күрөкснелер. Бо чымын ортумак эртемни чүгө бештеринг болгаш эки демдектеринг доосканыр хай. Оларынч араанда Тая Яковлевна алды медаль-биле доозуп турар. Оон ала-нелер хуңдулугу Клавдия Иванова биле Дмитрий Александрович оларга ол дугайын шпнж-надып, эйнр байыр чедирп тур бис. Тергани эки доосканының арзында Желя Ондар, Люда Омельченко, Тая Танаа, Лия Полякова болгаш эскелер-даа бар. Бо доозукчулар күрүнэ экзаменеринге бе.

35 ЧЫЛ ДУРГУЗУНДА

Совет Эвилелинде В. И. Ленинниң амырлары, революсчү ажил-чорудугуна-биле харылаагы чарлар дыла хой. Бир ийиң чер Башкыр АССР-ниң төвү Уфада турар. Ол дөрге Владимир Ильич Ленин биле Надежда Константиновна Крупскаяны 1900 чылдын чайынында чурттап турган байымы-дыр. Ам мыда музейни кылган.

Ильичниң бо байыныга улустар кайымы-даа кээр. Бистиң улуг дөргө Төрөөн чуртувустуң кыдыг-кызыгаар булуңарында, даштык чурттардан—АКШ, Англия, Куба, Италия, Франция, Польша, Чехословакиядан... Уфада В. И. Ленинниң музей-байының көрдөш улустар делегейниң 40 амыч чурттарында кээп турар.

— Бо музей ам 35 чыл дургузунда туруп турар—деп, оон өргөлекчи Халт Ахметовна Ахметова чугаалай. — Ол үениң дургузунда ийн миллион амыч кижж маала келген, 200 муң лекция-экскурсиялар кылган.

Улустар кээп-ле турар.

— Уфага кээп, Владимир Ильични чурттап турган байының маңда-ла күрөксөө мен. Ам мээ күзүлм ботланды. Маана көргөн чүүлдерин каян-даа үтүндүрбүз—деп, Запорожьеде келген инженер-экономист Н. Приходько чугаалай.

— Эстониядан келген инженер-технолог С. Силамаа баала шак ийиң чымыг болдур-биле чалган.

— Эскурсияларымың бөлүктери солчуп-ла турар. Башкырының Чинжин районунуң пионерлери, оларын соң дугайы Харьков облазындап келген кыргыз большевиктер,

Ленинградтан «Комсомоучи Марш» деп агитбригадынн кез-жигунери, Красноярск крайнын партия болгаш совет ажилдачылары...

Маана келгеннер күзөшкнелер дептеринге чүректн ханымыдан чымыг сөстөрн артгырып каарлар. «Делегейде бир дугаар Совет күрүниң болгаш Коммунистг партияның тургузукчуу Владимир Ильич Ленинниң кайы хире бөдүүн байдалга чурттап чораланы көргөп, кижиниң сеткил-сагызы хайыгардыр». Бо сөстөрн ССРЭ-ниң улугдукчу-комсомалтын Владимир Комаров дептерде бижжп каан.

Бижжөн чүүлдер-ле хой: орус, башкыр, татар, чуваш, бурят дөш Совет Эвилелиниң дыка хой улустарының дыдарында. Оон инак немец, англи, испан, болгар, румын дыл-

да база бар.

«Ленинниң абыткал орту-биле чорудуусу дагырталлап тур бис» деп, Индияның Коммунистг партиянык төлөөрн бижжөн. Эваторунуң аныктар делегейизымын кез-жигунериниң бижжөн сөстөрн бо: «Бүгү кижж төрөлтенин, совет чонуну баштыкчылы болгаш башкымы Ленинниң чагыларынга кезээде шынчы бо-лур бис».

В. И. Ленинниң Уфада музей-байыныга Георгий Дмитриев, Вилгелм Ник, Долорес Ибаррури, Пальмиро Тольати, Клеммент Готвальд болгаш делегейниң коммунистг шпнжшкениниң өскө-даа сурагылыг кижжелери чоран.

Маана келген кижж бугу-зунуң сеткил-болдыгыга бо байың кезээде чөөк бооп артар.

Н. САМОХИН.
Уфа хоорай.

ОРУС УРАН ЧУРУЛГАНЫҢ ЭРТИНЕЛЕРИ

Чоокта чаа совет парламентага орус болгаш совет уран чурулганың эртинелериниң дөргө-гейи Японияда амыттыганды-гайында маделгел үнгөн. «Японияга орус уран чурулганың» (СЭТА-ның фотехроникасы).

чогаалдарын күргүзери-биле бергени эпоханың бөлүшкүнү болур» деп, «Асахи» солун бижжэи.

Третьяковская галереянык болгаш Орус музейниң коллекцияларында даштыкы чурттарга делегелер сөөгү чылдарга улам-на хой бооп, муң-муң көрүкчүлери үргүчү хаара тудуп турар. Ол билдиргилер. Орус литератураны болгаш музыканы, совет кинофильмдерин даштыкыда хой кижжир билер, а уран чурулга уран чүүлү-биле совет улусна алаап келген болгаш Москва, Ленинградка чоран кижжир танымыл болуп турган.

Москва хоорайнык эргн неэзонде Лаврушевский кудумчу-гашта бичин баянда амыл хайныч турар: эргн чурттарын чарытып, чаа тематиктиң күргүзүлгенин организастап, уран чүүл талазы-биле лекциялары номчуп, өскө чурттарнык национал галереялары-биле делегей салчулугуна чорудуп турар. Портреттер коллекциясы Польшадан чаа-ла дедир чедип келген, ээлчегил «күргүзүлгелер» августта Японияга, сентябрьда—Англияга болгулаар. Орус уран чүүлү бүгү улустар билискен турар!

ЧУРУНТА: Третьяковская галереянык чанында. (СЭТА-ның фотехроникасы).

МОСКВАГА ҮНГЕН

Кара-ногана шпнжлр хаялар кырында харан алаан турар, калдыр дагар араанда орус-биле атыгы кижж кызыр-гыладырып чоруп олурар. Эки атыгың чоруюну дүргөниң орук доозуналыч, ону муңгын эрнич электери эйнр чүгө-шынчы ишкан сонгар хадый берген, солгай холу-биле башта бөргүн бижжылгай тудуп каап, бараан харан ишкан кудуйлук чорур. Оон кырында ак-көк дөзүнн хөөн көжегези — бултут өттүр хуңдуң херелери саарым турар. Мындаг уткалыг кара болгаш ак-көк өнөр-биле каастаа чуртукт ак ном республи-

«Ырак булут» деп тоожулар. Ук тоожулар бо чымылда «Эйн келген» база «Анай-кыс» деп аттар-биле киргизиле. Тоожулары А. Буртасовский, Тоожулары Т. Петелина олар орус дыкче окулдурганнар. Чурук каасталганын Е. Пермяков кылган.

Бежен муң Экземплярнык кылдыр үнгөн. «Саян эдзиде» деп ном тыва чогаалчыларың Бүгү-эвилелин номчулгаларыңга база бир чаа белз болур. Чаа номунуң авторунуң база өскө-даа чогаалчыларың чогаалдары акы-дуйма, хей нашопап номчулгаларын Тыва чер, оон чүгө-ажыкчы кижжир-биле таныштырың-на деп йөрзөп хвалылар.

Москваың «Советская Россия» деп ном үндүрер чегинге үнгөн бо номда К. Кудажың ийн тоожуу кирген. Ол болза «Ыржым булуд» болгаш

ИЮЛЬ 4-ТЕ МОСКВАДАН		Орфей» фестивалында. Болгариядан өңүт дамы чылдыга
9.00—Дамчыдалгаар программалар.	17.30—«Уе». Информастыг программа.	
9.05—«Суксаан сонда пак». Документалдыг телефильм.	18.00—Спортчу программа. Өңүт.	
9.55—Спортчу программа.	18.30—«Сылдымчыгаш». Дамчыдалга.	
10.25—«Чалгы назын, сейза». Өңүт.	19.00—Мультифильм.	
11.05—«Ай дамы». Хей сериялы өңүт уран-чечен телефильмиң баштайгы күргүзүлгези. (Англия).	19.10—«Ай дамы». 5-жн сериясы.	
11.50—Медээлер.	19.55—«Неделяда болушкуну» таймлыгы.	
12.00—«Хөгүлүт үнер». Өңүт.	20.10—Мультифильм.	
12.15—«Киножурнал (Кызылда)».	20.20—Телемедээлер.	
12.25—«Эртемденге сөс». Социалистик Күш-ажылың Маадары академик Д. С. Коржинскийниң чугаазы.	20.30—«Чүрек дамыр аарылар» программасы. Дамчыдалга.	
12.40—Анык көрүкчүлөр театры. Н. Стрелкова—«Күргүзүт өгелел». Телефильм.	21.05—«Таваның нежелык». Информастыг программа.	
14.00—«Музыкада чаа чүүлдер».	21.20—Чалдалар, реклама.	
14.45—«Ай дамы». 5-жн сериясы.	МОСКВАДАН	
15.30—«Бис БАМ-ны тудуп тур бис». Өңүт.	21.25—Делегейниң XI Адымы Орфей» фестивалында. Болгариядан өңүт дамы чылдыга.	
16.00—Делегейниң XI «Адымы» фестивалында.	23.00—23.30—«Уе». Информастыг программа.	

У Ш И Й И С Т Е Р

БАКУ. (СЭТА). Бакунуң Воровский аттыг заводунуң амыкчылары Руваба болгаш Аняги Мамедоварың өг-бүлезинде өөрүшкүлү болушкуну болуп: ийн уруг, бир оол төртүтүнгөн. Чаштарың болгаш оларын авазыңны кадымы эки. Уругларың бирээниң-

катап ийгезең. Ам дөргөн харыг Руваба 15 уругтуг.

Мындыг таварылгада күрүнө дуза чедирер болгай, икчанга ол өг-бүлө хары угда пособиени алган, ай санында алыр пособиенин база-ла ап

АҢЧЫНЫҢ ОЛЧАЗЫ

Ыраккы Токунуң «Тора-Хем» совохтаа инак карачыгы ачы Хайланын аалыңга чед берген, чаа чаш харла берү изин көрүп кааш бис, доран барып этээр-биле 3 кижж ырак-өвөсте шыргай арыкче кырыткыс. Исти тодараткан, 2 ажилвисти берүлериң сөгиртири-биле чорудушкан, арыг бажыңга барып манай олуруп аддымыс. Ичпач турган, бир көчүгү туз эр берүңү оңур-дүвүс.

Оон өртенниде чоруткан, берү төрөөн ижөөни тып алган бис. Оон ижөөни марктан шпнжчелен көөрүвүскө, улуг берү, ипкээр арыг кирген хире. Оолдары улгаткан, даш-каар үңүп турган-дыр. Ичпачанга болзага дөгбейи, ичпачан кедеп аглаар-дыр деп

ажым чугаалай. Эжим халдың чөүне берди, берү мышта чүвөни белен эскөрбөс болгай. Оларынга атыг чөр кызыл алдым дөш кезек чинге ишпач аргамчыга багалаш үндүрүп бөрүмгө, эжим доран-на олурар черин кыла шаап алган. Мен алытарың алгаш, мыдыр чөрүй баргаш, одалаңым олур мен. Эки олаганың-даа четтирлөөңүмде эжим бо кылаштан келди. Ол кыс берүңү адып каан болду. Оон бис берү оолдарымың үңгүрөн үнерип кедэр дөш чөдө баарынвесе, шпнпал-ла үңүп келген турлар. Оон чадыгстан турган, 8 бөрөктн боолап чадыгыс. Ичпачар бис ийн хун илтиңде 10 араатыны узуу-каан бис.

СОҢУР ПАКТАРГА БУЛУҢ

БИЖИКТИГ ХАЯЛАР

Кызыл чогуунда Эрбек лагарының чалың-халыары Енисейнин эрини дургаар шөйдүп баткан. Ук черниң чурттакчылары ону «бижиктиг халыар» деп адаар. Бурун шагың чурукчуларың оюн бижжөн чуруктарың, язы-бүрү дикр амытаннар дүрүлериң оон көрүп болур бис.

Шак инак бижиктиг халыардыг черлер Тывада чангыс ол эвес. ССРЭ-ниң Эртемнер академиязының этнография институтунун Сала-Алай экспедициязының тыва отряды моон мурунуңда билдимиң турган шак ыдыг хей-хөй черлерни тыпкан.

Азия диниң Төп кезинге бурун шагың дикр амытан-

Кызыл, Шетинкин-Бравченко кудумчузу. Бажы № 3 ТЕЛЕФОНАРЫ: Редакторунуң 24-63, редакторунуң орадакчыларының 35-24, пропаганда калдының 31-75, харысалгаы секретарының 23-35, партияны амыкчылар калдының 37-13, культура калдының 23-54, кезээ амыкчы калдының 21-47, үзөткү калдының 23-54, чаа калдының 41-27, информатика база совет тургузут калдының 20-60, корректорларын 27-41, бухгалтерияны 50-22, солун келбей барганда 32-75 телефонго болгаар.

РЕДАКЦИЯНЫҢ АДРЕЗИ: Илгекс 667000

Кызыл, Шетинкин-Бравченко кудумчузу. Бажы № 1). ТС—01063.

Тыва АССР-ниң Министрлер Чөвүлелинин Ном үндүрер чер, полиграфта болгаш нем садчымын талазы-биле өргөдөлүнн типографиясы. (Кызыл, Шетинкин-Бравченко кудумчузу, бажы № 1). ТС—01063.